

13ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ Τράπεζα Θεμάτων - 35628
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μιλώντας για τα προβλήματα του ανθρώπου και του κόσμου

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

2023 -Το μέλλον του παρελθόντος μας...

A. 1.

Το κείμενο γράφτηκε από τον συνθέτη Νότη Μαυρουδή και αναρτήθηκε από τον ίδιο στον προσωπικό του λογαριασμό στο Facebook την 1η Ιανουαρίου 2023. Τρεις ημέρες μετά ο συνθέτης έφυγε ξαφνικά από τη ζωή ύστερα από ατύχημα. Όσα γράφει αποτελούν υποθήκη για το μέλλον. Ελπίζει ότι η νέα χρονιά θα είναι πιο καλή από την προηγούμενη, αν και τα γεγονότα έδειχναν τα αντίθετα. Διατυπώνει εναγώνια ερωτήματα για να προβληματιστούν όλοι. (69 λέξεις)

A.2.α.

- ✓ μπορούμε να ανοίξουμε **μια καινούργια σελίδα** με το ξεκίνημα του 2023
- ✓ θα έπρεπε **να μην «κουβαλάει»** το συγκεντρωμένο φορτίο που έχει μαζευτεί μέσα στο πέρασμα του χρόνου.
- ✓ Πώς μπορούμε να απαλλαχτούμε από αυτές **τις θεοσκοτεινες κατακόμβες** στις οποίες κι εμείς εμμέσως «κατοικούμε».
- ✓ Βιαστικά φυλλομέτρησε το βιβλίο βλέποντας **τις νέες σελίδες του.**
- ✓ **Κουβάλησε** όλα τα παλιά έπιπλα στο νέο σπίτι του.
- ✓ Οι **Κατακόμβες** της Μήλου είναι αρχαίο υπόγειο νεκροταφείο.

A.2.β.

Διατυπώνει εναγώνια ερωτήματα για να προβληματιστούν όλοι. Συγκεκριμένα:

- ✓ Για προβληματισμό, αφύπνιση ανησυχίας, προτροπή
- ✓ Για αμεσότητα και την αίσθηση του διαλόγου στον αναγνώστη(θεατρικότητα).
- ✓ Για διατύπωση ρητορικής ερώτησης (ερώτησης δηλαδή της οποίας η απάντηση είναι αυτονόητη).

A3.

Τα «κλειδιά» για την κατάκτηση της ευτυχίας

Στο ερώτημα τι αλλαγές θεωρώ ότι θα έπρεπε να κάνουμε ως ανθρωπότητα, ώστε να επαναφέρουμε στη ζωή μας την ευτυχία θα πρότεινα αρκετά πράγματα.

Αρχικά η απλότητα είναι κάτι που λείπει σε όλους μας. Ζούμε σε μία κοινωνία που διαδίδει πως οι περισσότερες επιλογές μάς φέρνουν την ευτυχία. Όμως δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Η απλότητα είναι αυτή που οδηγεί στην ευτυχία. Ακόμη απαιτείται σωστή καθοδήγηση από την πολιτεία, το σχολείο και την οικογένεια. Τα σχολεία δεν ασχολούνται ουσιαστικά με το μέλλον των παιδιών, αλλά με το να τελειώσουν την ύλη. Δεν γίνεται συνήθως ούτε στην οικογένεια λόγω της άγνοιας των νέων δρώμενων, της ταχύτητας με την οποία υλοποιούνται τα άλματα στις επιστήμες και στην τεχνολογία και λόγω της ανάγκης να εργάζονται οι γονείς συνεχώς, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να σκεφτούν ήρεμα και μακροχρόνια.

Στις μέρες μας υπάρχει η μεγαλύτερη ανάγκη για επικοινωνιακή αμφισβήτηση και διάλογο από ποτέ. Το να μην πιστεύουμε ό,τι μας λένε και να ζητάμε αποδείξεις. Χρειάζεται να αμφισβητούμε τα όσα ακούμε ακόμα και αν προέρχονται από "ειδήμονες" στο χώρο. Η αυτογνωσία επίσης ή η ανάγκη του να κατανοούμε τον εαυτό μας, να τον μάθουμε όσο καλύτερα μπορούμε, ώστε εν συνεχεία να πάρουμε τον έλεγχο της ζωής μας, να πετύχουμε τον στόχο μας και να προχωρήσουμε. Ακόμη τηλέφωνα, μηνύματα, ειδοποιήσεις, διαφημίσεις όπου και να κοιτάξουμε. Όλα κυνηγάνε να διώξουν την ηρεμία μας.

Συμπερασματικά απαιτούνται ηρεμία και απλότητα, καθοδήγηση, επικοινωνιακή αμφισβήτηση και αυτογνωσία για την κατάκτηση της ευτυχίας. (247 λέξεις)

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Πρωινό τσιγάρο

B. 1.

Στην πόλη ξημερώνει και βραδιάζει αλλά δεν παρουσιάζεται κανείς. Το ποιητικό υποκείμενο ψάχνει με απόγνωση κάποιο αγαπημένο πρόσωπο για να του φέρει τη λύτρωση στα όσα ανυπόφορα συναντά στη ζωή του. Όμως δεν το βρίσκει και αυτό μάλλον το οδηγεί σε μεγάλη απογοήτευση. Οι εφήμερες μουσικές και τα πολύ πονεμένα τραγούδια δεν τον βοηθούν να συνέλθει. (56 λέξεις)

B. 2^α.

- ✓ στη γειτονιά μας καπνίζει ένα φουγάρο: **Οπτική και οσφρητική εικόνα**
Δίνει παραστατικότητα και ζωντάνια. Ο αναγνώστης ενσωματώνει στο νου του μια σειρά από μυρωδιές.

- ✓ «και το φεγγάρι μόλις χάθηκε στη Δύση»: **Οπτική εικόνα**. Προκαλεί την προσοχή και το ενδιαφέρον του δέκτη, δίνει παραστατικότητα και ζωντάνια.
- ✓ «Το ράδιο διαπασών μ' ένα χασάπικο που κλαίει για κάποιον Τάσο». **Ακουστική εικόνα**. Δίνει παραστατικότητα και ζωντάνια. Ο αναγνώστης ενσωματώνει στο νου του μια σειρά από ήχους.

B. 2^β.

- ✓ κι εγώ σε γυρεύω σαν μοιραία λύση
- ✓ και σαν Ανατολή και σαν Ανατολή : **Παρομοίωση** που χρησιμοποιείται για να προβληθούν οι βαθύτερες σχέσεις μεταξύ των πραγμάτων ή για να αποκαλυφθεί μια νέα διάσταση ανάμεσα σε δύο συγκρινόμενες καταστάσεις.
- ✓ και η πόλη έχει ρεπό = Η προσωποποίηση χαρίζει ζωντάνια και κίνηση σε άψυχα αντικείμενα ή αφηρημένες έννοιες και κάνει το λόγο ζωντανό, παραστατικό και πρωτότυπο
- ✓ κι εγώ σε ποντάρω κι ύστερα πάω πάσο
σ' ένα καρέ τυφλών σ' ένα καρέ τυφλών : **Μεταφορά**. Η μεταφορική χρήση των λέξεων προσδίδει πλούτο, βάθος και δύναμη στο λόγο, ζωντάνια και εκφραστικότητα.

B3.

Ολοφάνερα το σκηνικό που περιγράφεται στο ποίημα είναι έντονα μελαγχολικό. Στην πόλη ξημερώνει και βραδιάζει αλλά «δε φαίνεται ψυχή», δεν υπάρχει τίποτα που να της δίνει ζωή. Το ποιητικό υποκείμενο από την άλλη πλευρά ψάχνει με απόγνωση, «σαν πρωινό τσιγάρο» (τόσο πολύ το χρειάζεται) και σαν «καφέ πικρό» (για να το αφυπνίσει επιτέλους) κάποιο αγαπημένο του πρόσωπο («σε ζητάω», «σαν μοιραία λύση»), δηλαδή να του φέρει τη λύτρωση στα όσα ανυπόφορα συναντά στη ζωή του. Όμως δεν το βρίσκει και αυτό μάλλον το οδηγεί σε μεγάλη απογοήτευση. Οι εφήμερες μουσικές και τα πολύ πονεμένα τραγούδια δεν τον βοηθούν. Συνεχίζει λοιπόν την μονότονη ζωή του. Μεγάλη πίκρα και μελαγχολία μου προκαλεί το ποίημα. Ανασύρεται ένα σύνολο συναισθημάτων που έχουν σχέση με την διαβίωση και τα συνεπακόλουθά της στις μεγαλουπόλεις! Άγνωστος μεταξύ αγνώστων, αναζητάς απελπισμένα ένα χέρι να πιαστείς, για να νιώσεις ότι δεν είσαι μόνος στην παγωνιά που σε περιβάλλει! (149 λέξεις)